

కరువు, ఉపాధిలేమి, వలసలు, త్రాగునీరు సమస్యలతో అల్లాడుతున్న గ్రామీణ ప్రజలు

వరుస కరువులతో గ్రామీణ ప్రజలు అల్లాడు తున్నారు. కరువు పరిస్థితులను ఎదుర్కొనే నిర్దిష్ట విధానాలను పాలకులు అమలుపరచని కారణంగా ప్రతి సంవత్సరం కరువు తీవ్రత పెరుగుతూవస్తున్నది. వర్షాలు కురవక, సాగునీరు అందక, సేద్యం జరగక, ఉపాధిలేక పూట గడవటమే కష్టమై తీవ్ర మనోవేదనకు గురౌతున్నారు. ప్రాణాలు నిలబెట్టుకొనేందుకు కన్న తల్లిదండ్రులను, జన్మనిచ్చిన ఊరుని వదలి కుటుంబాలకు కుటుంబాలే, గ్రామాలకు గ్రామాలే వలస పయనం సాగిస్తున్నాయి. పశుపోషణభారమై అయిన కాడికి తెగనమ్మటంతో గ్రామాల్లో పశుసందడే కానరావటంలేదు. ముఖ్యంగా రాయలసీమ, నెల్లూరు, ప్రకాశం జిల్లాలు కరువు కోరల్లో చిక్కుకొని గిలగిల్లాడు తున్నాయి.

వాతావరణ శాస్త్రవేత్తలు కరువు పరిస్థితుల గురించి ముందుగానే హెచ్చరికలు చేస్తున్నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దాన్ని ఎదుర్కొనే చర్యలు తీసుకోలేదు. రాష్ట్ర సగటు వర్షపాతం 860 మి.మీ. కాగా 2014-15లో 559; 2015-16లో 814; 2016-17లో 600 మి.మీ. వర్షపాతమే నమోదైంది. ఈ సంవత్సరాల్లో రాష్ట్రంలోని 238, 359, 301 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఏ సంవత్సరం కూడా జరగాల్సిన సేద్యం జరగలేదు. లక్షల ఎకరాల్లో సేద్యం జరగక, పంటలు ఎండిపోయి రైతాంగం నష్టపోయారు. 2016-17 సంవత్సరంలోనే 10 లక్షల హెక్టార్లలో పంటలు చేతికి అందకుండా పోయాయి.

అధికారంలో వున్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో కరువులేనట్టే మొదట వ్యవహరించి, తీవ్ర విమర్శలతో, అప్రతిష్టపాలై చివరికి 271 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించింది.

రాష్ట్రంలోని అనేక జిల్లాల్లో కళ్ళముందు కన్పించే కరువును చూస్తే శరీరం కంపించిపోతుంది. అనంతపురం జిల్లాలోని 63 మండలాలు, చిత్తూరు జిల్లాలో 53 మండలాలు, ప్రకాశంలో 46, కర్నూలు జిల్లాలో 36, కడపలో 32, నెల్లూరులో 27, శ్రీకాకుళంలో 11 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించింది ప్రభుత్వం. లక్షలాది ఎకరాల్లో పంటలు ఎండిపోయాయి. సేద్యంలేక ఉపాధి కరువైంది. బ్రతుకుతెరువుకోసం అనంతపురం జిల్లా నుండి 50 వేలు, చిత్తూరుజిల్లా నుండి 15వేల కుటుంబాలు, కర్నూలు జిల్లానుండి లక్షమంది, కడప నుండి 40వేలు, ప్రకాశం నుండి 70వేల కుటుంబాలు వలసబాట పట్టాయి. కేరళ, తమిళనాడు, బెంగళూరు నగరాల్లో భవన నిర్మాణ కూలీలుగా దుర్భర జీవితాలు గడుపుతున్నారు. పశుపోషణ కష్టమై వాటిని కబేళాలకు తరలించి తెగనమ్ము కొంటున్నారు. చెరువులు ఎండిపోయి, భూగర్భజలాలు ఇంకిపోయి మంచినీటి సమస్య తీవ్రరూపం దాల్చింది. ఉభయగోదావరులు, కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం, కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాల్లో 1,592 సమ్మర్ స్టోరేజీ ట్యాంకులు వుండగా, అధికారుల వివరాల ప్రకారం 57 ట్యాంకుల్లో చుక్క నీరులేదు. 500ల ట్యాంకుల్లో 30 రోజులకు మించి నీరు అందదు. రాష్ట్రంలో 34వేల బోర్లు వుండగా 16వేల బోర్లు వట్టిపోయాయి.

అనంతపురం జిల్లాలోని 1341 గ్రామాల్లో తీవ్ర నీటి ఇబ్బంది ఏర్పడింది. 12వేల చేతిపంపులు వుంటే 6 వేలకు మించి పనిచేయటంలేదు. ప్రకాశంజిల్లాలో త్రాగునీటి సమస్య తీవ్రరూపం దాల్చింది. గుండ్లకమ్మ, రామతీర్థం రిజర్వాయర్లు, త్రాగునీటి చెరువుల్లో నీరు తరిగిపోయింది. జిల్లాలోని గ్రామీణ ప్రాంతంలో 184 నోటిఫైడ్, 108 నాన్ నోటిఫైడ్ చెరువులు వుండగా 105 చెరువుల్లో నీరు నామమాత్రమే. 27 చెరువుల్లో చుక్క నీరు లేదు. కర్నూలు, కడప, నెల్లూరు, ఉభయ గోదావరి జిల్లాల్లో త్రాగునీరు అందక ప్రజలు అల్లాడుతున్నారు.

కరువు పరిస్థితులను ఎదుర్కోవటంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విఫలమైంది. మాటలు తప్ప ఆచరణ లేకుండాపోయింది. ప్రకృతి వైపరీత్యాలూగా ప్రకటించి చేతులు దులుపుకో జూస్తోంది. వంశధార, తోటపల్లి, పులిచింతల, హంద్రినీవా, గాలేరు, నగరి మొదలైన ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేసి వుంటే సేద్యానికి నీరు అందించటం సాధ్యమయ్యేది. త్రాగునీరు లభ్యమయ్యేది. ప్రభుత్వం అలాంటి విధానాలు చేపట్టలేదు. పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం పేరుతో 1800, రెయిన్ గన్ల కొనుగోలుకు 160 కోట్లు, వాటిని ఆపరేట్ చేయటానికి 103 కోట్లు ఖర్చు చేసింది. రెయిన్ గన్ల వలన ఒక్క ఎకరా సాగు కాలేదు. పట్టిసీమ ద్వారా కాల్వలకు నీరు వచ్చిందని చెప్పుకొనే ప్రచారం తప్ప సేద్యానికి అవసరమైన నీరు లభించలేదు. పులిచింతల నుండి విడుదల చేసిన నీరు; అదే సందర్భంలో కురిసిన వర్షాలు కృష్ణా - డెల్టా సేద్యానికి కొంత ఊపిరి పోసింది. రెయిన్ గన్లకు ఖర్చు పెట్టిన డబ్బులో 120 కోట్లు పులిచింతల నిర్వాసిత తెలంగాణ గ్రామాలకు యిచ్చి ఉంటే వివాదం పరిష్కారమై, 45 టియంసిల నీటి నిల్వ సాధ్యమై కృష్ణా డెల్టాకు నీరు లభ్యమయ్యేది. ఫలితంగా నాగార్జునసాగర్ కి శ్రీశైలం నుండి నీటి విడుదల తగ్గించి రాయలసీమకు నీరు అందించటానికి సాధ్యమయ్యేది. ప్రభుత్వం అలా చేయలేదు. గండికోట నీటి నిల్వ సామర్థ్యం 26 టి.ఎం.సి.లు. 6 టి.ఎం.సి.ల నీటిని వరద కాల్వ ద్వారా తీసుకురావాల్సి ఉన్నా ఆ పని చేయలేదు.

పంటలు నష్టపోయిన రైతులకు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ యిస్తామని చెప్పినా అది అమలు జరగటంలేదు. 2013-14 సం॥లో 2,306 కోట్లు ఇవ్వాలని ఉండగా ఒక్క రూపాయి కూడా రైతులకు ఇవ్వలేదు. 2014- 15లో 1500 కోట్లు ఇవ్వాలని కలెక్టరు చెబితే దాన్ని 692 కోట్లకు తగ్గించారు. ఇందులో ఇంకా 20 కోట్లకు పైగా రైతులకు చెల్లించలేదు. 2015-16 సంవత్సరంలో కరువు వలన 600 కోట్లు, భారీ వర్షాలకు 270 కోట్లు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ ఇవ్వాలని ఉంటే ఇప్పటికీ ఇవ్వలేదు. 2016-17లో 1,811 కోట్లు ఇవ్వాలని ఉంటే ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. ఈ సంవత్సరం కేంద్రం నుండి పరిశీలనా బృందాలు వచ్చినా ఇంతవరకు అవి నివేదికలే ఇవ్వలేదు. కేంద్రం సహాయం ప్రకటించలేదు.

కరువు సహాయక చర్యలు చేపట్టేందుకు రాష్ట్ర ఖజానా నుండి ఇంతవరకు నిధులు విడుదల చేయలేదు. కేంద్ర నిధులు యిస్తేనే సహాయక చర్యలు అన్న వైఖరి చేపట్టారు. 14-2-17న జరిగిన రాష్ట్రమంత్రివర్గ సమావేశం కరువు సహాయంకోసం 2,270 కోట్లు కేంద్రం ఇవ్వాలని తీర్మానించింది తప్ప, రాష్ట్ర ఖజానా నుండి నిధులను కేటాయించలేదు. 50 నుండి వంద రోజులు కరువు ప్రాంతాల్లో అదనంగా ఉపాధిహామీ పథకం ద్వారా పనులు కల్పిస్తామని చెప్పినా, అది ఆచరణలో అమలుజరగటంలేదు. పశుగ్రాసం, మంచినీరు అందించటంలోనూ విఫలమైంది. నిత్యావసరాలను చౌకధరలకు అందించలేకపోయింది. కరువును ఎదుర్కోవటంలో ప్రధానమైన సాగునీరు అందించ టానికి, నీటిని నిల్వచేసే రిజర్వాయర్లు, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులు, ఎత్తిపోతల పథకాలు నిర్మించటంలో విఫలమైంది. కృష్ణా - డెల్టాకు నీరు విడుదల అయినా అది సేద్య అవసరాలను తీర్చలేదు. ఆ విధంగా చేసివుంటే కరువును సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొనే అవకాశం వుండేది. రిజర్వాయర్లలో ఉన్న నీటిని సాగుకి ప్రాధాన్యం ఇవ్వకుండా విద్యుత్తు ఉత్పత్తికి మళ్ళిస్తున్నారు. పులిచింతలద్వారా కొంతమేర తప్ప పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం సాగునీరు అందించలేకపోయింది.

పాలకులు కొన్ని ప్రాంతాలను కరువు పీడిత ప్రాంతాలుగా ఉద్దేశపూర్వకంగానే ఉంచుతున్నారు. అందుకు అనుగుణంగానే నిత్య కరువుపీడిత జిల్లాగా అనంతపురం జిల్లా కొనసాగుతున్నది. బడా పరిశ్రమాధి పతులకు, విదేశీ సంస్థలకు చౌకగా ఈ ప్రాంతాల నుండి వలసల రూపంలో కూలీలను తరలిస్తున్నారు. బడా పరిశ్రమాధిపతులకు లాభాలు చేకూర్చుతున్నారు. ప్రజలు మాత్రం కరువుతో అల్లాడుతున్నారు. కరువు సమస్య ఎడల పాలకుల విధానం ఇదే.

రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన తీవ్రకరువు పరిస్థితులను గమనించి ఇకనైనా సహాయక చర్యలు చేపట్టాలని, అది తమ హక్కు అని గ్రామీణ ప్రజలందరూ ఐక్యంగా ఉద్యమించాలి.
